

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ผลกระทบทางสังคมของนโยบายจัดระบบเพื่อควบคุมการทำงาน
ของแรงงานต่างชาติผิดกฎหมาย ศึกษากรณีจังหวัดสตูล

ชื่อผู้เขียน : นายอุดม เพชรคุด

ชื่อปริญญา : ศิลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : รัฐศาสตร์

ปีการศึกษา : 2543

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสาวลักษณ์ สุขวิรัช

ประธานกรรมการ

2. รองศาสตราจารย์เฉลิมพล ศรีหงษ์

3. อาจารย์ ดร.อรรถธรรม พรหมมะ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสาเหตุและสถานการณ์การจ้างแรงงานต่าง
ชาติผิดกฎหมายในจังหวัดสตูล นโยบายการจัดระบบการจัดการเพื่อควบคุมการทำงาน
ของแรงงานต่างชาติที่ผิดกฎหมายของประเทศไทย และผลกระทบทางสังคมจากนโยบาย
ดังกล่าวในด้านอาชญากรรมและสาธารณสุขในจังหวัดสตูล โดยศึกษาในช่วงเวลาระหว่าง
ปี พ.ศ. 2539-2542

ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้เป็นการวิจัยเอกสาร โดยการศึกษาเอกสารทางวิชาการและ
เอกสารของทางราชการ และการวิจัยสนามโดยการสังเกตและสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเจ้า
หน้าที่ระดับสูงในจังหวัดสตูลจากกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงแรงงานและสวัสดิ
การสังคม รวมทั้งนายจ้างในท้องถิ่นผลการศึกษาพบว่าแรงงานต่างชาติผิดกฎหมายใน
จังหวัดสตูลส่วนใหญ่เป็นแรงงานสัญชาติพม่า เพราะจังหวัดสตูลมีชายฝั่งทะเลติดต่อกับ
ประเทศพม่าได้ทางทะเลอันดามัน แรงงานเหล่านี้ส่วนใหญ่อยู่ในกิจการประมงและกิจ
การที่ต่อเนื่องจากการประมงและอีกส่วนหนึ่งอยู่ในกิจการสาขาเกษตร เช่น การทำสวน
ปาล์มน้ำมันและยางพารา จากนโยบายการจัดระบบเพื่อควบคุมการทำงานของแรงงาน

ต่างชาติผิดกฎหมาย พบว่า นายจ้างนำแรงงานต่างชาติผิดกฎหมายมาลงทะเบียนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับ การประมาณการแรงงานต่างชาติที่อยู่ในพื้นที่จังหวัด ทั้งนี้ โฆษณาดังกล่าว ยังทำให้นายจ้างฉวยโอกาสนำแรงงานต่างชาติผิดกฎหมายที่เพิ่งเข้ามาใหม่มาทำงานมากขึ้น และนำแรงงานเพียงบางส่วนไปจดทะเบียน อย่างไรก็ตาม ผลกระทบทางด้านอาชญากรรมในแง่ของจำนวนคดีมีค่อนข้างน้อย แต่ลักษณะของการก่ออาชญากรรมค่อนข้างจะ โหดเหี้ยม สร้างความสะเทือนขวัญต่อคนไทย ในส่วนของผลกระทบทางด้านสาธารณสุข ในแง่ของจำนวนผู้ป่วยก็พบว่ามีค่อนข้างน้อย โรคที่พบมากในหมู่แรงงานต่างชาติ คือ โรคฉี่หนู โรค โรคซิฟิลิส และโรคเท้าช้างตามลำดับ ข้อที่น่าสังเกตคือ มีแรงงานต่างชาติมา รับการตรวจสุขภาพไม่ถึงครึ่งของจำนวนแรงงานที่มาจดทะเบียน จึงน่าเป็นห่วงในด้าน ของการติดตามดูแลแรงงานที่เป็นโรคติดต่อที่ยังอยู่ในขั้นที่ไม่แสดงอาการ เพราะอาจนำ โรคร้ายมาติดคนไทยได้ อย่างไรก็ตาม แม้ว่านโยบายดังกล่าวจะมีผลกระทบทางสังคมไม่ ค่อยรุนแรงในจังหวัดสตูล แต่รัฐบาลก็ควรจะบังคับใช้มาตรการในการควบคุมแรงงานต่าง ชาติผิดกฎหมายอย่างจริงจังและไม่ควรผ่อนผันให้แรงงานเหล่านั้นอยู่ในประเทศไทยอีก ต่อไป